

mange både på det offentlige og det private arbejdsmarked, for hvem uddannelse stadig er et fremmedord.

Uddannelse og efteruddannelse, eller lad os kalde det opkvalificering, er et utroligt vigtigt element i vores fremtidige konkurrenceevne. Det er den veluddannede arbejdsstyrke både på det private og på det offentlige arbejdsmarked, vi skal leve af i fremtiden. Derfor er det så utrolig vigtigt, at så mange som muligt uddanner sig så meget som muligt.

Når der diskuteres uddannelse, forfalder man alt for let til at diskutere kvantitet og volumen. Disse to faktorer er selvfølgelig væsentlige, men man må ikke glemme kvalitet og principper i denne diskussion. Det er vigtigt at sætte nogle samfundsmæssige mål for uddannelserne. Uddannelse er med til at videregive vor kultur og vore værdier til kommende generationer. Det er med til at skabe forudsætningerne for fremtidens arbejds- og samfundsliv. Uddannelse kan bruges til at fremme lighed, men afskaffer ikke uden videre ulighed. Uddannelse kan bruges til at give mennesker større selvtilid, selvværd og trivsel i hverdagen, men det kræver, at både de økonomiske og de praktiske vilkår er til stede.

Vi politikere har en meget vigtig rolle i hele den indsats. Vi skal skabe de rammer, de muligheder, der skal til, for at uddannelsessystemet bredt set kan levere den kapacitet og den kvalitative vare, der skal til for at indfri ønsket om, at et meget stort antal personer uddanner og efteruddanner sig.

Studerer man, hvordan udviklingen har været i de senere år, på hvilke områder der har været vækst i uddannelsessystemet, hvor søgningen har været, hvor der er sket udbygning, og hvilke politiske initiativer der er taget, så dukker der efter min opfattelse nogle karakteristiske ting frem, både hvad angår udbygning af uddannelserne, søgningsmønstre og hvor de politiske initiativer er kommet fra. I den såkaldte VEU-rapport afsløres det, at uddannelsesindsatsen op igennem 1980'erne først og fremmest er blevet rettet imod dem, der i forvejen havde en uddannelse, hvorimod de, der kun havde en grunduddannelse, blev snydt, om jeg må udtrykke mig sådan.

Væksten i uddannelsesfordelingen har været mindst inden for VUC og arbejdsmarkedsuddannelserne fra 1980 til 1993, altså den mindste uddannelsesvækst for de befolkningsgrupper, der i forvejen har fået mindst uddannelse. Allerede i 1989-90, da man diskuterede

gennemførelsen af erhvervsuddannelsesreformen, diskuterede man også voksenuddannelse.

I loven om erhvervsuddannelser blev det da også præciseret, at voksne kan få adgang til erhvervsuddannelserne. Konkret sikrer man indført regler om tildeling af merit for dele af uddannelsen på baggrund af relevant beskæftigelsesarbejde, men der skete ikke noget på voksenområdet efter lovens ikrafttræden. Derfor fremsatte den socialdemokratiske folketingsgruppe det så meget omtalte B 48-forslag om etablering af voksen- og erhvervsuddannelser.

Først efter dette forslags vedtagelse kom der skred i voksenuddannelserne, ikke mindst på baggrund af den udviklingspulje på 22 mio. kr., som blev afsat – penge, som for længst er brugt. B 48 blev som bekendt efterfulgt af en justering af lov om åbne uddannelser, justering af erhvervsuddannelsesloven og en helt ny lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

I forbindelse med disse tre lovvedtagelser er det nu slået fast med syvtommersøm, at skolerne skal samarbejde om udnyttelsen af de fysiske og økonomiske ressourcer, der samlet er til rådighed. Meningen med en sådan opstramning var selvfølgelig, at nu skulle det være slut med at arbejde i hver sin retning og med vandtætte skotter imellem hinanden.

Samarbejdet mellem skoleformerne er blevet bedre, men det er ikke godt nok. Alt for ofte støder man ind i argumenter og eksempler på, at der eksisterer stivhed og manglende fleksibilitet, når der skal samarbejdes. Dette er uacceptabelt, og det skal der efter den socialdemokratiske gruppes opfattelse gøres noget ved i forbindelse med indførelsen af en kommende voksen- og efteruddannelsesreform.

I oplægget »Den gode cirkel« fra 1992 lancerede Socialdemokratiet målet om at udbygge voksen- og efteruddannelsesområdet med 60.000 pladser frem mod år 2000. Denne målsætning er regeringens politik. 60.000 pladser er en ambitiøs målsætning. Behovet er der, så regeringen skal ikke have utak for at sætte sig dette mål. Tværtimod fortjener regeringen ros for dette projekt. For 1994 blev der planlagt en udbygning på 10.000 nye ordinære pladser og 10.000 efteruddannelsespladser. Disse tal blev dog senere justeret lidt.

På finansloven for 1995 kan man konstatere, at der er afsat penge til opretholdelse af indsatsen. Hvordan er det så gået? Nu har vi jo erfaringerne fra 1994 at se tilbage på, men man kan konstatere, at pengene til de mange nye